

Poz. 909

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾**

z dnia 8 lipca 2014 r.

w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników

Na podstawie art. 22aw ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki, jakie muszą spełniać dopuszczane do użytku szkolnego podręczniki;
- 2) rodzaj zajęć edukacyjnych, do których nie dopuszcza się podręczników do użytku szkolnego;
- 3) szczegółowe warunki i tryb dopuszczania do użytku szkolnego podręczników;
- 4) dokumenty, jakie należy dołączyć do wniosku o wpis na listę rzeczoznawców;
- 5) wysokość opłat wnoszonych w postępowaniu o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników;
- 6) tryb wnoszenia i zwrotu opłat w postępowaniu o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników.

§ 2. 1. Podręcznik do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej oraz podręcznik do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego, w klasach I–III szkoły podstawowej, podręcznik do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego w klasach IV–VI szkoły podstawowej, w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, w tym podręcznik do kształcenia specjalnego:

- 1) jest poprawny pod względem merytorycznym, dydaktycznym, wychowawczym i językowym, w szczególności:
 - a) uwzględnia aktualny stan wiedzy naukowej, w tym metodycznej,
 - b) jest przystosowany do danego poziomu kształcenia, zwłaszcza pod względem stopnia trudności, formy przekazu, właściwego doboru pojęć, nazw, terminów i sposobu ich wyjaśniania,
 - c) zawiera materiał rzeczowy i materiał ilustracyjny odpowiedni do przedstawianych treści nauczania,
 - d) ma logiczną konstrukcję;
- 2) zawiera zakres materiału rzeczowego i materiału ilustracyjnego odpowiedni do liczby godzin przewidzianych w ramowym planie nauczania na zajęcia z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej oraz zajęcia z zakresu danego języka obcego nowożytnego, w klasach I–III szkoły podstawowej, lub na dane zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego w klasach IV–VI szkoły podstawowej, w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej;

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 248, poz. 1480).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642 i 811.

- 3) zawiera propozycje działań edukacyjnych aktywizujących i motywujących uczniów;
- 4) umożliwia uczniom ze zróżnicowanymi możliwościami nabycie umiejętności ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego;
- 5) określa zakres kształcenia: podstawowy lub rozszerzony – w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej;
- 6) zawiera treści zgodne z przepisami prawa, w tym ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi;
- 7) ma przejrzystą szatę graficzną;
- 8) nie zawiera opisu sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. b i c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej „ustawą”, oraz zadań egzaminacyjnych wykorzystanych w arkuszach egzaminacyjnych sprawdzianu i egzaminów;
- 9) w przypadku pytań, poleceń, zadań i ćwiczeń zawartych w podręczniku w postaci papierowej, wymagających udzielenia przez ucznia pisemnej odpowiedzi – zawiera informację, że odpowiedzi tej nie należy umieszczać w podręczniku; miejsca w zadaniach i ćwiczeniach, które powinny być wypełnione przez ucznia, są zaciemnione i przedstawione w sposób uniemożliwiający uczniowi wpisanie odpowiedzi w tym miejscu.

2. Podręcznik do historii i geografii uwzględnia ponadto zalecenia dwustronnych komisji podręcznikowych oraz innych komisji i zespołów do spraw podręczników, działających na podstawie międzypaństwowych umów dotyczących współpracy w zakresie edukacji lub porozumień komitetów narodowych UNESCO.

3. Podręcznik do danego języka obcego nowożytnego w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej jest ponadto przeznaczony do realizacji określonego w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej poziomu zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego.

4. W przypadku podręcznika do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego w klasach I–III szkoły podstawowej i podręcznika do danego języka obcego nowożytnego w klasach IV–VI szkoły podstawowej, w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, podręcznika do języka mniejszości narodowej, etnicznej i języka regionalnego oraz części podręcznika do kształcenia w zawodzie w zakresie języka obcego nowożytnego ukierunkowanego zawodowo, do którego dołączono nagrania dźwiękowe na elektronicznym nośniku danych, rozwijające sprawność rozumienia ze słuchu, nagrania te stanowią integralną część podręcznika.

5. Podręcznik do przedmiotu uzupełniającego przyroda oraz przedmiotu uzupełniającego historia i społeczeństwo, nauczanych w szkole ponadgimnazjalnej, zawiera co najmniej cztery wątki ujęte w podstawie programowej kształcenia ogólnego i dzieli się na części zawierające usystematyzowaną prezentację treści nauczania z zakresu każdego z wątków. W przypadku podręcznika do przedmiotu uzupełniającego historia i społeczeństwo jednym z wątków jest wątek tematyczny „Ojczysty Panteon i ojczyste spory”.

6. Podręcznik do:

- 1) własnej historii i kultury mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym,
- 2) geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa

– zawiera usystematyzowaną prezentację treści nauczania z tego zakresu; przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Podręcznik do kształcenia w zawodzie, w tym podręcznik do kształcenia specjalnego, spełnia warunki określone w § 2 ust. 1 pkt 1, 3, 6 i 7, a ponadto:

- 1) zawiera usystematyzowaną prezentację treści nauczania ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, w zakresie:
 - a) zawodu, w formie efektów kształcenia właściwych dla tego zawodu: efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów, efektów kształcenia wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiących podbudowę do kształcenia w tym zawodzie, oraz efektów kształcenia właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie lub
 - b) kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, w formie efektów kształcenia właściwych dla tej kwalifikacji, efektów kształcenia wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie, w którym wyodrębniono tę kwalifikację, oraz efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów, lub
 - c) jednej z części kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, w formie efektów kształcenia właściwych dla tej części kwalifikacji;

- 2) zawiera zakres materiału rzeczowego i materiału ilustracyjnego odpowiedni do:
 - a) minimalnej liczby godzin kształcenia zawodowego wskazanej w podstawie programowej kształcenia w zawodach – w przypadku podręcznika do kształcenia w zawodzie w zakresie zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie,
 - b) minimalnej liczby godzin stanowiącej iloraz liczby godzin kształcenia zawodowego przewidzianej dla danej kwalifikacji w podstawie programowej kształcenia w zawodach i liczby części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach tej kwalifikacji – w przypadku podręcznika do kształcenia w zawodzie w zakresie jednej z części kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie;
- 3) umożliwia uczniom osiągnięcie efektów kształcenia, opisanych w podstawie programowej kształcenia w zawodach;
- 4) nie zawiera opisu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a, c i d ustawy, oraz zadań egzaminacyjnych wykorzystanych w arkuszach egzaminacyjnych.

§ 4. 1. Podręcznik w postaci elektronicznej może być zamieszczony na elektronicznym nośniku danych lub w Internecie.

2. Podręcznik w postaci elektronicznej zawiera:

- 1) opis sposobu uruchomienia albo opis sposobu instalacji i uruchomienia;
- 2) system pomocy zawierający opis użytkowania podręcznika;
- 3) mechanizmy nawigacji i wyszukiwania, w szczególności spis treści i skorowidz w postaci hiperłączy;
- 4) opcję drukowania treści podręcznika, z wyłączeniem dynamicznych elementów multimedialnych, których wydrukowanie nie jest możliwe;
- 5) jednoznaczne i unikalne tytuły oraz śródtytuły;
- 6) oznaczenia języka treści;
- 7) poprawne semantycznie struktury;
- 8) wyraźnie oddzielone akapity tekstu;
- 9) wyraźne odstępy pomiędzy elementami aktywnymi;
- 10) możliwość zmiany wielkości czcionki bez zmiany układu treści;
- 11) teksty alternatywne dla elementów nietekstowych;
- 12) napisy dla niesłyszących;
- 13) etykiety dla elementów interaktywnych;
- 14) instrukcje i komunikaty, które nie zależą wyłącznie od jednej charakterystyki zmysłowej, takiej jak dźwięk, kolor, kształt czy lokalizacja wizualna;
- 15) możliwość obsługi nawigacji oraz elementów interaktywnych za pomocą klawiatury.

3. Podręcznik w postaci elektronicznej nie zawiera elementów migoczących częściej niż trzy razy na sekundę.

§ 5. Dopuszczeniu do użytku szkolnego nie podlegają podręczniki do przedmiotów uzupełniających:

- 1) zajęcia techniczne i zajęcia artystyczne – w przypadku gimnazjum;
- 2) ekonomia w praktyce – w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej.

§ 6. 1. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika jest uzyskanie trzech pozytywnych opinii, sporządzonych przez rzeczoznawców z listy, o której mowa w § 11 ust. 1, w tym:

- 1) dwóch opinii merytoryczno-dydaktycznych, zawierających szczegółową ocenę poprawności pod względem merytorycznym i szczegółową ocenę przydatności dydaktycznej, w tym ocenę materiału ilustracyjnego, z tym że w przypadku podręcznika do kształcenia specjalnego jedną opinię sporządza rzeczoznawca do spraw podręczników do kształcenia specjalnego;
- 2) jednej opinii językowej, zawierającej szczegółową ocenę poprawności pod względem językowym, w tym ocenę tekstów zamieszczonych w materiale ilustracyjnym, oraz ocenę komunikatywności tekstu podręcznika.

2. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika do przedmiotu przyroda nauczanego w klasach IV–VI szkoły podstawowej jest uzyskanie pięciu pozytywnych opinii, sporządzonych przez rzeczoznawców z listy, o której mowa w § 11 ust. 1, w tym:

- 1) czterech opinii merytoryczno-dydaktycznych, po jednej z zakresu biologii, geografii, fizyki i chemii, zawierających szczegółową ocenę poprawności pod względem merytorycznym i szczegółową ocenę przydatności dydaktycznej, w tym ocenę materiału ilustracyjnego, z tym że w przypadku podręcznika do kształcenia specjalnego co najmniej jedną opinię sporządza rzeczoznawca do spraw podręczników do kształcenia specjalnego;
- 2) jednej opinii językowej, zawierającej szczegółową ocenę poprawności pod względem językowym, w tym ocenę tekstów zamieszczonych w materiale ilustracyjnym, oraz ocenę komunikatywności tekstu podręcznika.

3. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika do przedmiotu uzupełniającego przyroda nauczanego w szkole ponadgimnazjalnej jest uzyskanie pozytywnych opinii, sporządzonych przez rzeczoznawców z listy, o której mowa w § 11 ust. 1, w tym:

- 1) po dwie opinie merytoryczno-dydaktyczne z zakresu każdego przedmiotu wchodzącego w skład przedmiotu uzupełniającego przyroda – w przypadku gdy podręcznik zawiera treści z zakresu wątków przedmiotowych, określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, albo po jednej opinii merytoryczno-dydaktycznej z zakresu każdego przedmiotu wchodzącego w skład przedmiotu uzupełniającego przyroda – w przypadku gdy podręcznik zawiera treści z zakresu wątków tematycznych, określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, zawierających szczegółową ocenę poprawności pod względem merytorycznym i szczegółową ocenę przydatności dydaktycznej, w tym ocenę materiału ilustracyjnego, z tym że w przypadku podręcznika do kształcenia specjalnego co najmniej jedną opinię sporządza rzeczoznawca do spraw podręczników do kształcenia specjalnego;
- 2) jednej opinii językowej, zawierającej szczegółową ocenę poprawności pod względem językowym, w tym ocenę tekstów zamieszczonych w materiale ilustracyjnym, oraz ocenę komunikatywności tekstu podręcznika.

4. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika do przedmiotu historia i społeczeństwo nauczanego w klasach IV–VI szkoły podstawowej jest uzyskanie trzech pozytywnych opinii, sporządzonych przez rzeczoznawców z listy, o której mowa w § 11 ust. 1, w tym:

- 1) dwóch opinii merytoryczno-dydaktycznych, po jednej z zakresu historii oraz wiedzy o społeczeństwie, zawierających szczegółową ocenę poprawności pod względem merytorycznym i szczegółową ocenę przydatności dydaktycznej, w tym ocenę materiału ilustracyjnego, z tym że w przypadku podręcznika do kształcenia specjalnego co najmniej jedną opinię sporządza rzeczoznawca do spraw podręczników do kształcenia specjalnego;
- 2) jednej opinii językowej, zawierającej szczegółową ocenę poprawności pod względem językowym, w tym ocenę tekstów zamieszczonych w materiale ilustracyjnym, oraz ocenę komunikatywności tekstu podręcznika.

5. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika do przedmiotu uzupełniającego historia i społeczeństwo nauczanego w szkole ponadgimnazjalnej jest uzyskanie pozytywnych opinii, sporządzonych przez rzeczoznawców z listy, o której mowa w § 11 ust. 1, w tym:

- 1) czterech opinii merytoryczno-dydaktycznych: dwóch z zakresu historii, jednej z zakresu wiedzy o społeczeństwie i jednej z zakresu wiedzy o kulturze, zawierających szczegółową ocenę poprawności pod względem merytorycznym i szczegółową ocenę przydatności dydaktycznej, w tym ocenę materiału ilustracyjnego, z tym że w przypadku podręcznika do kształcenia specjalnego co najmniej jedną opinię sporządza rzeczoznawca do spraw podręczników do kształcenia specjalnego;
- 2) jednej opinii językowej, zawierającej szczegółową ocenę poprawności pod względem językowym, w tym ocenę tekstów zamieszczonych w materiale ilustracyjnym, oraz ocenę komunikatywności tekstu podręcznika.

6. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika do bloku przedmiotowego nauczanego w klasach IV–VI szkoły podstawowej, w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej jest uzyskanie pozytywnych opinii, sporządzonych przez rzeczoznawców z listy, o której mowa w § 11 ust. 1, w tym:

- 1) po jednej opinii merytoryczno-dydaktycznej z zakresu każdego przedmiotu wchodzącego w skład bloku przedmiotowego, zawierającej szczegółową ocenę poprawności pod względem merytorycznym i szczegółową ocenę przydatności dydaktycznej, w tym ocenę materiału ilustracyjnego, z tym że w przypadku podręcznika do kształcenia specjalnego co najmniej jedną opinię sporządza rzeczoznawca do spraw podręczników do kształcenia specjalnego;
- 2) jednej opinii językowej, zawierającej szczegółową ocenę poprawności pod względem językowym, w tym ocenę tekstów zamieszczonych w materiale ilustracyjnym, oraz ocenę komunikatywności tekstu podręcznika.

7. W przypadku podręcznika wydawanego w częściach opinia merytoryczno-dydaktyczna zawiera ponadto ocenę koncepcji podręcznika wydawanego w częściach, o której mowa w § 7 ust. 4, w szczególności rozkładu i uwzględnienia treści nauczania w pozostałych częściach podręcznika.

8. W przypadku podręcznika, o którym mowa w § 2 ust. 4, opinii rzeczoznawcy podlega także dołączone do podręcznika nagranie dźwiękowe.

9. Warunek uzyskania opinii językowej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy podręcznika do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego w klasach I–III szkoły podstawowej, podręcznika do danego języka obcego nowożytnego w klasach IV–VI szkoły podstawowej, w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, podręcznika do języka mniejszości narodowej, etnicznej i języka regionalnego, który nie zawiera tekstów w języku polskim. Warunek ten nie dotyczy również części podręcznika do kształcenia w zawodzie w zakresie języka obcego nowożytnego ukierunkowanego zawodowo, która nie zawiera tekstów w języku polskim.

10. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego tłumaczenia na język obcy nowożytny podręcznika wpisanego do wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego jest uzyskanie jednej pozytywnej opinii, sporządzonej przez rzeczoznawcę z listy, o której mowa w § 11 ust. 1, zawierającej szczegółową ocenę poprawności pod względem językowym przekładu i jego zgodności z wydaniem w języku polskim.

11. W przypadku podręcznika w postaci elektronicznej:

- 1) opinia merytoryczno-dydaktyczna zawiera ponadto ocenę spełniania przez podręcznik warunków określonych w § 4 ust. 2 pkt 1–4;
- 2) warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego jest ponadto uzyskanie pozytywnej opinii rzeczoznawcy do spraw podręczników do kształcenia specjalnego, zawierającej szczegółową ocenę spełniania przez podręcznik warunków określonych w § 4 ust. 2 pkt 5–15 i ust. 3.

§ 7. 1. Wniosek o dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika, zwany dalej „wnioskiem”, określa:

- 1) etap edukacyjny, rodzaj zajęć edukacyjnych (w tym zakres kształcenia podstawowy lub rozszerzony), typ szkoły, nazwę zawodu lub zawodów, dla których podręcznik jest przeznaczony, z uwzględnieniem nazwy lub nazw kwalifikacji, a w przypadku podręcznika, o którym mowa w § 3 pkt 1 lit. c – także nazwy części kwalifikacji;
- 2) autora (autorów) podręcznika, tytuł podręcznika, rok jego wydania;
- 3) w przypadku podręcznika do danego języka obcego nowożytnego w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej – poziom zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego, określony w podstawie programowej kształcenia ogólnego, a ponadto informację o poziomie zaawansowania w sześciostopniowej skali poziomów biegłości w zakresie poszczególnych umiejętności językowych Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, zdefiniowanego przez Radę Europy³⁾;
- 4) w przypadku podręcznika w postaci elektronicznej – opis środowiska sprzętowego i programowego niezbędnego do użytkowania podręcznika.

2. W przypadku podręcznika wydawanego w częściach wniosek dotyczy danej części podręcznika. W przypadku podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej w klasach I–III szkoły podstawowej wniosek może dotyczyć kilku części danego podręcznika do danej klasy.

3. Do wniosku dołącza się:

- 1) przygotowany do publikacji egzemplarz poprawnego pod względem edytorskim opracowania podręcznika, zawierający materiał ilustracyjny wraz z projektem okładki, a w przypadku podręcznika w postaci elektronicznej – egzemplarz poprawnego pod względem edytorskim opracowania podręcznika zamieszczony na informatycznym nośniku danych, lub informację o miejscu publikacji podręcznika i sposobie dostępu do tego podręcznika – jeżeli podręcznik jest zamieszczony w Internecie;
- 2) w przypadku podręcznika, o którym mowa w § 2 ust. 4 – nagranie dźwiękowe dołączone do tego podręcznika;

³⁾ Europejski System Opisu Kształcenia Językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie (Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment).

- 3) oświadczenie podmiotu ubiegającego się o dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika, zwanego dalej „wnioskodawcą”, że:
 - a) posiada autorskie prawa majątkowe do podręcznika lub inne prawa do korzystania z utworu będącego podręcznikiem,
 - b) nie narusza on praw osób trzecich, w szczególności praw autorskich;
- 4) dowód wniesienia opłaty, o której mowa w § 16 ust. 1 i 2.

4. W przypadku gdy wniosek dotyczy podręcznika wydawanego w częściach, do wniosku dołącza się również koncepcję opracowania podręcznika, zawierającą informację o planowanej liczbie części podręcznika wraz z rozkładem treści nauczania w pozostałych częściach podręcznika oraz planowany termin złożenia wniosku lub wniosków o dopuszczenie do użytku szkolnego pozostałych części.

5. Wniosek o dopuszczenie do użytku szkolnego zmienionej wersji podręcznika wpisanego do wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego zawiera ponadto szczegółową informację o zakresie wprowadzonych zmian.

§ 8. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wskazuje rzeczoznawców właściwych do sporządzenia opinii, o których mowa w § 6 ust. 1–7, 10 i 11, oraz informuje o tym wnioskodawcę.

2. W przypadku podręcznika w postaci papierowej wnioskodawca przekazuje każdemu ze wskazanych rzeczoznawców przygotowany do publikacji egzemplarz poprawnego pod względem edytorskim opracowania podręcznika, zawierający materiał ilustracyjny wraz z projektem okładki.

3. W przypadku podręcznika w postaci elektronicznej wnioskodawca przekazuje każdemu ze wskazanych rzeczoznawców przygotowany do publikacji egzemplarz poprawnego pod względem edytorskim opracowania podręcznika, zamieszczony na informatycznym nośniku danych, a jeżeli podręcznik jest zamieszczony w Internecie – informuje każdego ze wskazanych rzeczoznawców o miejscu publikacji podręcznika i sposobie dostępu.

4. W przypadku podręcznika wydawanego w częściach wnioskodawca przekazuje ponadto każdemu z rzeczoznawców wskazanych do sporządzenia opinii merytoryczno-dydaktycznej koncepcję opracowania podręcznika wydawanego w częściach, o której mowa w § 7 ust. 4, a w przypadku gdy część lub części składające się na podręcznik zostały już dopuszczone do użytku szkolnego – egzemplarze tych części podręcznika.

5. Rzeczoznawca sporządza opinię w terminie 30 dni od dnia, w którym otrzymał egzemplarz podręcznika, o którym mowa w ust. 2 lub 3.

6. W przypadku złożenia jednocześnie wniosków o dopuszczenie do użytku szkolnego co najmniej dwóch części podręcznika, rzeczoznawca sporządza opinię w terminie 45 dni od dnia, w którym otrzymał egzemplarze części podręcznika, o którym mowa w ust. 2 lub 3.

§ 9. 1. Rzeczoznawca stwierdza w opinii, czy podręcznik spełnia warunki określone odpowiednio w art. 22a ust. 3 pkt 1–6 ustawy oraz § 2–4, z zastrzeżeniem § 6 ust. 10. Opinia rzeczoznawcy kończy się stwierdzeniem o pozytywnym albo negatywnym zaopiniowaniu podręcznika albo stwierdzeniem o pozytywnym zaopiniowaniu podręcznika pod warunkiem dokonania wskazanych przez rzeczoznawcę poprawek, z zastrzeżeniem § 10.

2. W przypadku gdy opinia rzeczoznawcy kończy się stwierdzeniem o negatywnym zaopiniowaniu podręcznika, rzeczoznawca wskazuje warunki, określone odpowiednio w art. 22a ust. 3 pkt 1–6 ustawy oraz § 2–4, których podręcznik nie spełnia, oraz uzasadnia swoją opinię.

3. W przypadku gdy opinia rzeczoznawcy kończy się stwierdzeniem o pozytywnym zaopiniowaniu podręcznika pod warunkiem dokonania wskazanych przez rzeczoznawcę poprawek, rzeczoznawca wskazuje wszystkie konieczne do wprowadzenia poprawki.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, rzeczoznawca, po przedstawieniu mu poprawionego egzemplarza podręcznika, sporządza opinię końcową, stwierdzającą dokonanie wskazanych przez niego poprawek.

5. W przypadku pozytywnych końcowych opinii merytoryczno-dydaktycznych, o których mowa w ust. 4, poprawione fragmenty podręcznika podlegają ocenie pod względem poprawności językowej. Rzeczoznawca sporządza końcową opinię językową, stwierdzającą poprawność językową w tym zakresie, na podstawie przedstawionego mu poprawionego egzemplarza podręcznika wraz z wykazem wprowadzonych poprawek.

6. Rzeczoznawca sporządza opinie końcowe, o których mowa w ust. 4 i 5, w terminie 14 dni od dnia, w którym otrzymał egzemplarz poprawionego opracowania podręcznika.

7. Opinię o podręczniku, w tym opinię końcową, rzeczoznawca przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania oraz wnioskodawcy.

§ 10. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zwrócić się do rzeczoznawcy z listy, o której mowa w § 11 ust. 1, właściwego ze względu na rodzaj podręcznika, o sporządzenie dodatkowej opinii, w szczególności gdy w stosunku do podręcznika wydano:

- 1) opinie dotyczące tego samego zakresu zakończone różniącymi się stwierdzeniami;
- 2) negatywną opinię – w przypadku gdy warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego jest uzyskanie jednej opinii w danym zakresie.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje rzeczoznawcy opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2.

3. Wnioskodawca przekazuje rzeczoznawcy egzemplarz ostatecznej wersji podręcznika.

4. Dodatkowa opinia rzeczoznawcy kończy się stwierdzeniem o pozytywnym albo negatywnym zaopiniowaniu podręcznika. Dodatkową opinię rzeczoznawca sporządza w terminie 30 dni od dnia, w którym otrzymał egzemplarz ostatecznej wersji podręcznika.

§ 11. 1. Opinie dotyczące podręczników sporządzają odpowiednio rzeczoznawcy wpisani na prowadzoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania listę rzeczoznawców do spraw podręczników do kształcenia ogólnego lub podręczników do kształcenia w zawodach, w tym podręczników do kształcenia specjalnego.

2. Na listę rzeczoznawców do spraw podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, mogą być wpisane osoby posiadające rekomendację stowarzyszenia naukowego, instytutu badawczego, jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności, szkoły wyższej lub komitetu głównego olimpiady przedmiotowej, a w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę rzeczoznawców sporządzających opinie językowe – także rekomendację Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk.

3. Na listę rzeczoznawców do spraw podręczników do kształcenia w zawodach, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, mogą być wpisane osoby posiadające rekomendację szkoły wyższej, jednostki naukowej, stowarzyszenia zawodowego, samorządu gospodarczego, innych organizacji gospodarczych, kuratora oświaty, ministra właściwego w zakresie zawodu lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

§ 12. Osoba zainteresowana wpisaniem na listę rzeczoznawców składa wniosek do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Do wniosku dołącza się:

- 1) kopie dokumentów poświadczających posiadane wykształcenie;
- 2) informację o posiadanym doświadczeniu i osiągnięciach w pracy naukowej lub dydaktycznej, a w przypadku kandydata na rzeczoznawcę do spraw podręczników do kształcenia w zawodach – informację o posiadanym doświadczeniu i osiągnięciach w pracy naukowej, dydaktycznej lub w pracy w danym zawodzie;
- 3) rekomendację, o której mowa odpowiednio w § 11 ust. 2 lub 3;
- 4) informację o posiadanych kompetencjach w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- 5) oświadczenie osoby zainteresowanej wpisaniem na listę rzeczoznawców, że nie była ukarana karą dyscyplinarną;
- 6) oświadczenie osoby zainteresowanej wpisaniem na listę rzeczoznawców, że nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

§ 13. 1. Podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego są wpisywane do wykazu:

- 1) podręczników do kształcenia ogólnego;
- 2) podręczników do kształcenia w zawodach;
- 3) podręczników do kształcenia ogólnego dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym;
- 4) podręczników do kształcenia specjalnego.

2. Dla podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego, uwzględniających dotychczasowe podstawy programowe kształcenia w poszczególnych zawodach, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2012 r., sporządza się odrębny wykaz.

§ 14. 1. Wydawca podręcznika dopuszczonego do użytku szkolnego zamieszcza w podręczniku adnotację o dopuszczeniu podręcznika do użytku szkolnego. Adnotacja zawiera informację o roku dopuszczenia podręcznika do użytku szkolnego, imiona i nazwiska rzeczoznawców, którzy wydali pozytywne opinie o podręczniku, etap edukacyjny, typ szkoły oraz rodzaj zajęć edukacyjnych (w tym zakres kształcenia podstawowy lub rozszerzony), nazwę zawodu lub zawodów, dla których podręcznik jest przeznaczony, z uwzględnieniem nazwy lub nazw kwalifikacji, a w przypadku:

- 1) podręcznika, o którym mowa w § 3 pkt 1 lit. c – także nazwy części kwalifikacji;
- 2) podręcznika do danego języka obcego nowożytnego w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej – także poziom zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego, określony w podstawie programowej kształcenia ogólnego, a ponadto informację o poziomie zaawansowania w skali Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

2. Adnotację, o której mowa w ust. 1, w przypadku kolejnego wydania podręcznika lub części podręcznika, wydawca zamieszcza wyłącznie w niezmienionej wersji podręcznika lub części podręcznika w stosunku do wersji dopuszczonej do użytku szkolnego.

§ 15. 1. Wnioskodawca przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania jeden egzemplarz podręcznika niezwłocznie po jego wydaniu.

2. Podmiot posiadający tytuł prawny do podręcznika informuje ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o wyczerpaniu nakładu podręcznika, w przypadku gdy nie przewiduje się wznowienia wydania.

§ 16. 1. Wnioskodawca ubiegający się o dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika w postaci papierowej wnosi opłatę w wysokości 4800 zł, z tym że w przypadku:

- 1) podręcznika do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego w klasach I–III szkoły podstawowej, podręcznika do danego języka obcego nowożytnego w klasach IV–VI szkoły podstawowej, w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, podręcznika do języka mniejszości narodowej, etnicznej i języka regionalnego oraz części podręcznika do kształcenia w zawodzie w zakresie języka obcego nowożytnego ukierunkowanego zawodowo, niezawierającego tekstów w języku polskim – wysokość opłaty wynosi 3600 zł;
- 2) podręcznika stanowiącego tłumaczenie na język obcy nowożytny podręcznika wpisanego do wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego – wysokość opłaty wynosi 1600 zł.

2. Wnioskodawca ubiegający się o dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika w postaci elektronicznej wnosi opłatę w wysokości 6000 zł, z tym że w przypadku:

- 1) podręcznika do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego w klasach I–III szkoły podstawowej, podręcznika do języka obcego nowożytnego w klasach IV–VI szkoły podstawowej, w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, podręcznika do języka mniejszości narodowej, etnicznej i języka regionalnego oraz części podręcznika do kształcenia w zawodzie w zakresie języka obcego nowożytnego ukierunkowanego zawodowo, niezawierającego tekstów w języku polskim – wysokość opłaty wynosi 4800 zł;
- 2) podręcznika stanowiącego tłumaczenie na język obcy nowożytny podręcznika wpisanego do wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego – wysokość opłaty wynosi 2800 zł.

3. W przypadku podręcznika wydawanego w częściach, opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, wnosi się za część tego podręcznika, której dotyczy wniosek.

4. Wnioskodawca ubiegający się o dopuszczenie podręcznika do użytku szkolnego do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej w klasach I–III szkoły podstawowej wnosi opłatę w wysokości, o której mowa w ust. 1 i 2, niezależnie od liczby części podręcznika do danej klasy, których dotyczy wniosek.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, wnosi się na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

6. Opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, podlegają zwrotowi:

- 1) na wnioski, w przypadku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o umorzenie postępowania w sprawie dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika, jeżeli wniosek został złożony przed wskazaniem przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania rzeczoznawców właściwych do sporządzenia opinii, zgodnie z § 8 ust. 1;
- 2) w przypadku wydania decyzji administracyjnej o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie dopuszczenia podręcznika do użytku szkolnego.

§ 17. Przepisy § 4 ust. 2 pkt 5–15 i ust. 3 oraz § 6 ust. 11 pkt 2 stosuje się do wniosków o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników w postaci elektronicznej złożonych od dnia 1 stycznia 2015 r.

§ 18. 1. Do dnia 31 grudnia 2014 r., wnioskodawca ubiegający się o dopuszczenie podręcznika lub części podręcznika do użytku szkolnego, w postaci papierowej lub elektronicznej, wnosi opłatę w wysokości 4800 zł, z tym że w przypadku:

- 1) podręcznika do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego w klasach I–III szkoły podstawowej, podręcznika do danego języka obcego nowożytnego w klasach IV–VI szkoły podstawowej, w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej oraz podręcznika do języka mniejszości narodowej, etnicznej i języka regionalnego, niezawierającego tekstów w języku polskim – wysokość opłaty wynosi 3600 zł;
- 2) podręcznika stanowiącego tłumaczenie na język obcy nowożytny podręcznika wpisanego do wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego – wysokość opłaty wynosi 1600 zł.

2. Do dnia 31 grudnia 2014 r., wnioskodawca ubiegający się o dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika lub części podręcznika w postaci elektronicznej, stanowiącego odwzorowanie podręcznika lub części podręcznika dopuszczonych do użytku szkolnego w postaci papierowej, wnosi opłatę w wysokości 3000 zł.

§ 19. Wykaz podręczników do zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego w technikum, dopuszczonych do użytku szkolnego, uwzględniających podstawę programową kształcenia ogólnego, określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458, z późn. zm.⁴⁾), prowadzi się do zakończenia roku szkolnego 2015/2016.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 9 lipca 2014 r.⁵⁾

Minister Edukacji Narodowej: *J. Kluzik-Rostkowska*

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 210, poz. 2041, z 2005 r. Nr 19, poz. 165, z 2006 r. Nr 228, poz. 1669, z 2007 r. Nr 157, poz. 1100 i Nr 171, poz. 1211 oraz z 2008 r. Nr 159, poz. 992.

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. poz. 752), które utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 811).